

AIŠKINAMASIS RAŠTAS DĖL KELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 8² ir 18¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, įstatymų projektų tikslai ir uždaviniai.

Keleivių vežimo rinkoje įsitvirtinus platforminio darbo operatoriams yra reikšmingai sumažėję barjerai asmenims verstis pervežimo veikla ir tai kai kuriais atvejais gali sukelti tam tikras problemas. Viena jų – keleivių saugumo bei konfliktų tarp keleivių ir keleivių vežimo organizatorių bei vežėjų.

Viešumoje yra pasirodę liudijimų apie galimai įstatymus pažeidžiančius vežėjų veiksmus, pavyzdžiui, seksualinio priekabiavimo prie keleivių atvejus. Keleivių vežimo operatoriai į panašius veiksmus reaguoja vangiai, o keleivis neturi galimybės pateikti neginčijamų įrodymų apie galimą vežėjo netinkamą elgesį. Greta to, viešumoje yra pranešimų apie tai, kad keleivių vežėjai kartais perleidžia savo paskyras skaitmeninėse platformose kitiems asmenims, taip pažeisdami įstatymą, bet kompetetingos institucijos neturi galimybių įrodyti, kad buvo pažeistas įstatymas.

Dėl šių priežasčių įstatymo projektu siūlome įvesti reikalavimą lengviesiems automobiliams, kuriais teikiamos keleivių vežimo už atlygį paslaugos turėti vaizdo ar garso registratorių, kuris fiksuotų automobilio salono vaizdą ar garsą jame ir prievolę keleivių vežimo organizatoriui užtikrinti, kad keleiviui ar kompetetingai institucijai pareikalavus kelionės vaizdo įrašas būtų perduotas.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai.

Įstatymo projektą parengė Seimo narys Gintautas Paluckas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptariamais teisiniais santykiais.

Šiuo metu nėra jokių įstatymų apibrėžtų reikalavimų lengviesiems automobiliams, kuriais teikiamos keleivių vežimo už atlygį paslaugos turėti vaizdo arba garso registratorius.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Projektu siūlome įvesti reikalavimą lengviesiems automobiliams, kuriais teikiamos keleivių vežimo už atlygį paslaugos turėti vaizdo arba registratorius, kuris fiksuotų automobilio salono vaizdą arba garsą automobilio salone. Vaizdo ar garso įrašai turėtų būti saugomi 14 dienų. Keleivis, aiškiai prieš kelionę (užsakymo metu) išreiškęs savo valią, galėtų vaizdo ar garso įrašo fiksavimo atsisakyti. Prievolę pateikti vaizdo įrašą, jei keleivis ar kompetetinga institucija pareikalautų, turėtų kelionių vežimo organizatorius. Siūlomi pakeitimai turėtų įvairias pasekmes – keleiviai, kaip klientai, jaustų daugiau saugumo kelionės metu dėl galimo smurto ar priekabiavimo ir priešingai – esant kokiai nors žalai iš keleivio pusės egzistuoję neginčijamas įrodymas dėl to kas vyko kelionės metu. Greta to – vaizdo ar garso registratorius veiktų kaip prevencinė priemonė prieš dabar pasitaikančius piktnaudžiavimo atvejus, kai vietoje teisę verstis vežimo veikla turinčių asmenų keleivius veža asmenys kurie neturi tokios teisės, o tai įrodyti yra labai sudėtinga.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Teisinio reguliavimo poveikio vertinimo nebuvo atlikta.

6. Galima priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimtas įstatymo projektas gali turėti teigiamą įtaką kriminogeninei situacijai ir veikti kaip prevencinė priemonė prieš priekabiavimą kelionių metu.

7. Galima priimtų įstatymų įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymo projekto nuostatų įgyvendinimas daliai vežėjų gali pareikalaus nedidelių investicijų – įsigyti vaizdo ar garso registratorius.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

Įstatymo projektas strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Įstatymo inkorporavimui į teisinę sistemą kitų teisės aktų priimti ar keisti nereikės.

10. Įstatymų projektų atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, sąvokų ir terminų įvertinimas.

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

11. Įstatymų projektų atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai.

Įstatymui įgyvendinti įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti.

Įstatymo įgyvendinimas nekeis biudžeto pajamų ar išlaidų.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Įstatymų projekto rengimo metu specialistų vertinimų ar išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai Įstatymų projektų žodžiai, kurių reikia jiems įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą: „Keleivių vežimas lengvaisiais automobiliais“, „keleivių vežimas už atlygį“, „pavėžėjimas“, .

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.